

- Vragen bij de tekst. Deze vragen kunnen gebruikt worden als uitgangspunt om een klasgesprek te starten. De eerste reeks vragen kan gekoppeld worden aan een schrijfo opdracht. De tweede reeks vragen kan gekoppeld worden aan opzoekwerk en een schrijfo opdracht.

- Welke indruk maakt dit schilderij op jou? Zou je er in het museum bij blijven stilstaan? Speelt hierbij het onderwerp of eerder de manier van uitwerken een rol?
- De schilder werkte zijn onderwerp op groot formaat uit. Vind je de afmetingen van het schilderij gepast voor dit soort van onderwerpen? Ken je andere schilderijen die van dergelijk formaat? Welke onderwerpen worden daarop weergegeven? Ken je andere schilderijen met een onderwerp uit het dagelijkse leven? Op welk formaat werden die geschilderd?

- Actualiseer het thema. Je kan leerlingen laten nadenken over de manier waarop we vandaag omgaan met verschillende groepen in de samenleving. Dit kan gekoppeld worden aan de uitwerking in een schilderij, opzoekwerk, debat of schrijfo opdracht.

- Mogelijkheid 1. Kies een maatschappelijk thema dat vandaag dezelfde impact heeft als het thema dat Charles Hermans weergaf in 1875. Hoe zal jij dit plastisch vorm geven? Zoek een hedendaagse vormgeving die nu evenveel aandacht trekt als het schilderij van Hermans dat in 1875 deed.
- Mogelijkheid 2. Kan het maatschappelijk debat over de manier waarop vandaag in Europa en Noord-Amerika omgegaan wordt met mensen van andere origine vergeleken worden met de manier waarop arm en rijk een plaats hadden in de 19de-eeuwse maatschappij? Wordt er nu op een andere manier omgegaan met mensen van andere origine? Waaruit blijkt dat? Leerlingen kunnen opzoekingswerk doen in kranten, op websites zodat ze een standpunt kunnen innemen. Nadien kan er een debat georganiseerd worden.
- Mogelijkheid 3. Omschrijf hoe jij je voelt wanneer je personen ontmoet die tot een andere groep in de samenleving behoren. Besteed hierbij aandacht aan het verduidelijken van beide groepen: waar behoor ik toe, wie zijn de "anderen", waarin verschillen we, zijn er ook overeenkomsten? Verduidelijk de gevoelens die je hebt met voorbeelden, geef onderliggende redenen voor die gevoelens. Dit kan door de leerlingen schriftelijk voorbereid worden en nadien mondeling toegelicht worden.

- Een oefening in kijken en vergelijken. De leerlingen maken een uitgebreide vergelijking tussen de schets met de feestvierders en diezelfde groep in het uiteindelijke schilderij. Wat zijn de verschillen, wat zijn de overeenkomsten?

- Dit kan gebeuren in een klasgesprek
- De leerlingen kunnen hier in groepjes over brainstormen. Hun ideeën kunnen vervolgens als uitgangspunt dienen voor een klasgesprek.
- Dit kan als individuele schrijfo opdracht

- Een beeldende uitwerking met aandacht voor het creatieproces.

Maak een schilderij op groot formaat waarin je het contrast tussen arm en rijk weergeeft zoals je dat vandaag ervaart. Maak zoals Charles Hermans eerst schetsen en voorstudies. Je kan hierbij gebruik maken van meerdere materialen: potlood, houtskool, pastelkrijt, verfsoort waarin je het uiteindelijke schilderij zal maken. Bewaar je schetsen en voorstudies zodat je later het creatieproces van je schilderij kan toelichten.

- Een oefening in kijken en formuleren.

De schilder hanteert schilderkunstige elementen om het verschil tussen en de scheiding van twee groepen in de samenleving tot hun recht te laten komen. Leerlingen kunnen de elementen uit de tekst (lesmateriaal 2) halen en vervolgens concretiseren/ illustreren met voorbeelden uit het werk.

- De leerlingen schrijven een dialoog laten tussen één van de arbeiders en één van de feestvierders. Ze kunnen dit met twee doen en nadien de dialoog voor de klas brengen.

- Uitdiepen van de historische context van kinderarbeid en vrouwenrechten rond 1875. Je kan kiezen voor

- een doceermoment
- een onderwijsleergesprek
- een opzoekmoment (met de nodige tips om op het juiste spoor te raken)

- De leerlingen lezen de tekst 'De kunstenaar aan het woord' als uitdieping (zie Bronnenmateriaal en vervolgens Literaire en kunstkritische teksten).

Mogelijke vragen bij die tekst:

- Welk beeld heeft Charles Hermans van de arbeiders uit zijn tijd? Denk je dat dit beeld overeenstemt met de werkelijkheid?
- Charles Hermans zegt dat hij het tafereel met de groots mogelijke eenvoud heeft willen weergeven. Is hij daarin geslaagd? Ondersteun je idee met elementen uit het schilderij.
- Welke invloed heeft het lezen van de woorden van de kunstenaar op jouw appreciatie van het werk?

- Uitdieping van inhoud en vorm. Aan deze opdracht kan gewerkt worden naar aanleiding van een bezoek aan de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten of uitgaande van de

kunstwerken die bij 'Bronnenmateriaal (beeldenbank)' van dit lespakket voorgesteld worden.

Kies een ander schilderij uit de collectie 19de eeuw van de KMSKB. Zorg dat het onderwerp aansluit bij het thema 'Het leven zoals het is: de 19de-eeuwse klassenmaatschappij'. Zoek informatie op over dit werk, analyseer de werkwijze van de kunstenaar, schrijf je bevindingen neer in een gestructureerde tekst.